

El segon lliurament del viatge a Ítaca de Tomàs Escuder ens porta des del delta de l'Ebre fins a Calvi, a Còrsega, passant per Portvendres, Marsella, Canes, Niça, Menton i Sanremo. Sempre cap a llevant.

Trobades marineres

Travessar el delta de l'Ebre no va ser cap heroïcitat ni suposà una navegació difícil. Un dia amb poc de vent, cosa estranya, ens obligà a seguir el rumb amb motor la major part del temps.

L'etapa s'adeia d'allò més bé amb el nostre propòsit, que era navegar durant tota la jornada però atracar en un port cada nit. Amb aquesta manera de tirar endavant es podia complir el nostre propòsit de conèixer molts ports, diferents mercats, gent nova i els costums dels altres. Volíem, en definitiva, viatjar com els antics navegants.

L'arribada al port de l'Ametlla va ser una mica forçada i incòmoda: el

vent de nord aparegué i les darreres milles van suposar una petita mostra del que hauríem d'afrontar moltes vegades.

Però l'alegria dels ports i el seu desitjat refugi es van incrementar per l'acollida tan amable que ens van fer. I per la descoberta de Fernando.

Un dels al·licients més poderosos de viatjar lentament i de fer-ho per mar, on la solidaritat entre els nautes és considerable, són les trobades amb els qui pul·lulen per la seua vora.

Ens ajudà a atracar i, obertament i ràpidament, ens preguntà on soparíem. En contestar-li que a bord afegí clarament tot seguit:

—*Vosotros preparad un arroz hervido, que yo llevo pollo y el vino.*

I d'aquesta manera s'inicià una relació que encara dura. Fernando navegava sol i tenia necessitat de companyia. Havia quedat viudo feia uns dos anys, s'havia comprat el veler i havia decidit dedicar-se a fer voltes per la Mediterrània des de la seua Menorca residencial. Ens contàrem els projectes i el passat. I quedà acordat que de moment i fins que els desigs ho decidiren navegaríem "en conserva", és a dir, cada u amb el seu veler però mantenint un ritme paregut i el contacte. I així fou fins a Arenys. Avui Fernando té una parella, i viuen a bord en algun lloc d'aquest mar.

D'esquerra a dreta, un petit polissó al pal; l'arribada al port de Menton i una vista del bellíssim port de Niça.

Les grans ciutats no ens encanten i preferim ports més menuts. Tarragona i Barcelona queden per popa. I tornem a tenir davant nostre un lloc de merescuda mala reputació. Els caps de Begur, de Creus i Béar són perillosos amb vents de tramuntana, que són habituals i freqüents en aquests paratges. Tanmateix, el temps se'ns mostra d'allò més favorable i generós. A horabaixa amarrem a Portvendres mentre un sol acollidor ens saluda des dels cims pirinencs.

Ens hi quedarem tres dies perquè fem la coneixença de Françoise i Jean. Ella té un ofici ben exòtic: es dedica a vendre a les botigues parisenques fulles seques que cull pel Rosselló. Parlem de la inexistent frontera quan un passa per mar des del sud fins al nord, i de més coses: la política, la vida... i el mar. *La mer toujours recommencée...*, com diu el poeta.

El coster i una illa. Per la costa baixa i arenosa del temible golf del Lleó hi anem de pas, és a dir, fem els trajectes com més llargs millor, perquè sóc ben conscient com a únic responsable de tota la tripulació que cal aprofitar el bon temps. Des del matí fins entrada la vesprada fem via, siga a vela o amb motor. Tampoc no és una zona que ens resulte gaire atractiva. A partir del final del golf, passades les boques del Roine, quan farem més ports.

Però una cosa és decidir i una altra, en mar, poder fer. Els déus dels vents han decidit altrament.

En aquest golf hi ha dos vents que cal témer, especialment el que ve del nord, més comú. El del sud no bufa tan sovint, però en alguns llocs pot resultar temible.

I ho puc comprovar ara mateix. Ens empeny cada vegada amb més violència. Ja he assegurat les veles a l'extrem de dur dos rissos en la major i només un mocador en proa per equilibrar. Com que els fons pugen amb rapidesa pels vessaments materials del riu, la mar s'encabrita amb rapidesa i l'ona curta ens perjudica la marxa. Estem patint i no ens queda cap altre remei que buscar refugi en port. El derroter britànic que

duc a bord, excel·lent per a quasi tot, ens en mostra un a sotavent. Té, però, una entrada que pot resultar difícil i perillosa.

Quan hi fem recalada al davant, comprovem com bufa el vent perquè els *kite-surf* van a tota velocitat. No m'agrada gens ni miqueta la imatge de les ones que trenquen sobre el petit mur d'entrada. Amb nervis enfilem la bocana. Tot passa en moments. Virar, arriar les veles, engegar el motor, triar un lloc per amarrar-hi. Sortosament, unes persones, gent d'ofici, s'afanyen a donar-nos ajuda per amarrar. No puc fallar la maniobra perquè correm el risc d'estavellar-nos contra el moll.

Passem tres dies a Carro, aquest port de miniatura. L'onatge és tan fort ací dins que ja hem trencat tres amarres i ens costa de dormir pel moviment sincopat de la mar, que entra directa des de l'exterior. Pacència. Pacència. I ja pensem en jornades amb poc de vent i a avançar cap a llevant.

El preciós i amable coster francès no ens defraudarà.

Còrsega. La navegació per aquesta costa s'ha convertit en una delícia. Ens aturem a Marsella, que malgrat que és

Còrsega ja s'albira des del veler. A la dreta, en una muntanya de l'illa de Còrsega, després d'atracar a Calvi. A l'esquerra, a sota, la costa italiana.

una ciutat enorme, té l'avantatge que som atracats al port vell, i doncs, tenim tota l'urbs a mà. Fem visites de turista amb temps. I després de comprar alguns elements necessaris d'equipament salpem rumb a altres ports.

La Ciutat, Ieras, el paradís illenc, reserva marítima de Porquerolles, Cavallaire, Canes, Niça... i el sorprenent avantatge que els ports tenen uns preus molt ajustats, més baixos que a casa nostra, la qual cosa ens permet passar uns quinze dies a Canes.

En aquests casos el temps s'escola amb lectures escasses, però també amb moltes excursions, tant pels voltants com pels Alps més orientals, o amb visites a museus i biblioteques. En definitiva, una vida quasi condicionada, només, per les escasses obligacions personals i les circumstàncies meteorològiques.

Però com que aquests dies no naveguem, tant se me'n fot!

I tot és bonior, però com que el nostre propòsit és arribar als mars grecs, no queda altre remei que pensar en el futur.

Alguna vesprada, assegut a la banyera em crec el més ric del món i em vénen al cap les paraules de Josep Pla, aquelles amb què assevera, mentider com sempre, allò de "m'agradaria viure en un vaixell petitet, amb una cabina. I anar d'un lloc a l'altre, a l'atzar de la mar i el vent. Sense sortir del Mediterrani, és clar, i sense aspirar mai que la gent em prengués per un heroi, sinó per un rodamón esporàdic i incert".

Ara travessem una nova frontera, suposada i irreal, la que hi ha entre França i Itàlia. I fem arribada al port de Sanremo, on cal adaptar-se a unes

noves pautes... Tot i que les normes i regles de navegació són internacionals, la burocràcia i els cossos oficials de la marina es diferencien prou i massa.

A França quasi no veus vigilància marítima a primer cop d'ull. A Itàlia la *guardia costiera* hi és present i és poc discreta. De tota manera, avui salpem per fer la travessia més llarga que la meua companya ha fet fins ara. I això ens neguiteja un poc. De Sanremo a Calvi, a l'extrem nord-occidental de Còrsega, hi ha unes noranta milles nàutiques, és a dir, unes vint hores, si tot va com esperem. Però en mar, i més en aquest Mediterrani tan persistent en els canvis sobtats, una travessada com aquesta sempre comporta un grau d'incertesa. Esperem, doncs, una finestra meteorològica per fer la travessia en les millors condicions possibles.

Sempre resulta enigmàtic i excitant deixar per popa les llums, roja i verda, de la bocana i encarar la fosca de la nit, d'una extensió enorme de nit, on no hi ha horitzó ni cap referència. La negror ho domina tot, i els nostres diminuts llums de navegació fan encara més enorme la fosca. Però tanmateix, a poc a poc, per llevant apareix una claror suau. Sí, "es despertà l'Aurora de dits rosats...".

Moltes hores més tard veiem els cims, molt alts, de Còrsega. La mar calmada fa més suau el capvespre.

Amarrem al petit port de Calvi amb el cor ben alegre. Ara no cal sinó traçar les desconegudes travessades que vénen. Cap a llevant..., sempre cap a llevant.

Tomàs Escuder